

Od 27. do 31. avgusta 2001 je v Makuhariju v bližini Tokija potekal XV. mednarodni kongres za estetiko. V času kongresa je Aleš Erjavec pripravil panelno razpravo z naslovom »Adorno s Heideggerjem: njuna filozofija umetnosti v 20. in 21. stoletju« in nanjo povabil Anthonyja J. Cascardija (University of California, Berkeley), Josa de Mulu (Erasmus Universiteit, Rotterdam), Toma Huhna (Wesleyan University, Middletown, Connecticut), Heinza Paetzolda (Hochschule für angewandte Wissenschaften, Hamburg/Universität Kassel) in Michaela Kellyja (Columbia University, New York). Zadnji se razprave ni mogel udeležiti. Objavljamo prispevke drugih referentov.

*

Theodor W. Adorno (1903–1969) in Martin Heidegger (1889–1976), dve osrednji filozofski osebnosti preteklega stoletja, sta imela izjemen globalni teoretski vpliv, ki še vedno traja. Navzlic temu, da so se njuni pogledi večinoma razhajali, sta vseeno delila (čeprav različno utemeljevala) prepričanje o izjemni vlogi umetnosti in o tem, da umetnost razkriva resnico.

V zadnjih desetletjih se je umetniški, kulturni in družbeni okvir njunih teorij bistveno spremenil. V kolikšni meri še lahko trdimo, da nam umetnost ponuja resnico? Ali se je zmanjšal pomen, ki sta ga Adorno in Heidegger pripisovala pesništvu, glasbi in visoki umetnosti na splošno, in če, na kakšne načine? Kako upravičeni in uspešni so bili poskusi različnih sodobnih piscev pri uporabljanju njunih teorij in v sodobnem kulturnem okviru? V kolikšni meri se njuni pogledi razhajajo ali si nasprotujejo in v kolikšni sodijo v širši (čeprav morda ne deljeni) okvir modernizma (in romantike)? In, posledično, do kolikšne mere so njune teorije še vedno veljavne in aplikabilne na sodobne umetniške in kulturne situacije postindustrijske dobe (in multinacionalnega kapitala)?

Aleš Erjavec